

Ikt. sz.: NOB-40/62-2/2015.

NOB-15/2015. sz. ülés
(NOB-31/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2015. október 5-én, hétfőn, 10 óra 3 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyar Szórvány Napjáról szóló H/6390. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Pánczél Károly szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Szávay István hozzászólása, kérdései</i>	6
<i>Pánczél Károly válasza</i>	9
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>Az ülés berekesztése</i>	12

Napirendi javaslat

A Magyar Szórvány Napjáról szóló határozati javaslat (H/6390. szám)
(Németh Zsolt, Pánczél Károly, Potápi Árpád János (Fidesz) és dr. Semjén
Zsolt (KDNP) képviselők önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pánczél Károly (Fidesz)**, a bizottság elnöke
Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke

Bóna Zoltán (Fidesz)
Ander Balázs (Jobbik)
Szávay István (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Petneházy Attila (Fidesz) Bóna Zoltánnak (Fidesz)
Dunai Mónika (Fidesz) Szászfalvi Lászlónak (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 3 perc)

Az ülés megnyitása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke: Jó napot kívánok, tisztelt hölgyeim és uraim! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Nagy tisztelettel köszöntök mindenkit a Nemzeti összetartozás bizottsága mai ülésén. Köszöntöm az alelnök urakat, a bizottság tagjait, köszöntöm a nemzetiségi szószólókat, akik részt vesznek a bizottság munkájában és minden kedves érdeklődőt.

A határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása

A mai napirendünk, mint ahogy az a munkatervünkben is szerepelt, a Magyar Szórvány Napjáról szóló határozati javaslat és annak tárgysorozatba vétele. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, Petneházy képviselő urat Bóna Zoltán képviselő úr, Dunai Mónika képviselő asszonyt pedig Szászfalvi László alelnök úr helyettesíti. Tehát a helyettesítésekkel együtt a bizottság határozatképes.

Kérdezem a bizottságot, hogy a javasolt napirendet elfogadja-e. Aki igen, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ez 6 igen szavazat? Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Két tartózkodás mellett a bizottság a napirendet elfogadta.

Szeretném tájékoztatni a bizottságot arról, hogy egy héttel ezelőtt, amikor az őszi munkatervünket tárgyaltuk, nagyon helyesen egyébként felmerült az az igény, felvetés a bizottság részéről, hogy a szórvány napja, ha lehet, legalább egy bizottsági előterjesztésként kerüljön a Ház elé, hiszen ez egy olyan ügy, egy olyan nemzetpolitikai minimum, amiben, azt gondolom, ellenzék és kormánypárt egyaránt egyetért. Mint elnök, igyekeztem tenni ebben némi egyeztetést. Mint látják, egyéni képviselői előterjesztésről van szó, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr, Németh Zsolt, a Külügyi bizottság elnöke, Potápi Árpád államtitkár úr, illetve jómagam vagyunk előterjesztői a határozati javaslatnak. Aznap, hétfőn igyekeztem egyeztetni. Németh Zsolt, a Külügyi bizottság elnöke Strasbourgban volt az Európa Tanács ülésén, Potápi államtitkár úr is külföldön volt, a miniszterelnök-helyettes urat pedig nem értem el. Eközben hétfőn elért engem egy telefon, hogy aznap délután 4-ig be kell nyújtani ezt a határozati javaslatot, hiszen határidőben ezt csak így tudja elfogadni az Országgyűlés, hogy egyáltalán november 15-e előtt ebből határozati javaslat legyen. Ez erre a magyarázat. Természetesen továbbra is osztom azt a véleményt, hogy szerencsésebb lett volna bizottsági előterjesztésként benyújtani.

Mielőtt a napirendi pont megtárgyalására sort kerítünk, engedjék meg, hogy a bizottsági elnöklést átadjam Szászfalvi László alelnök úrnak, mivel az előterjesztők közül egyedül én vagyok jelen.

(Az ülés vezetését Szászfalvi László, a bizottság alelnöke veszi át.)

A Magyar Szórvány Napjáról szóló H/6390. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Soron következik tehát az egyetlen napirendi pontunk, a Magyar Szórvány Napjáról szóló határozati javaslat, amely H/6390. számon lett előterjesztve. Németh Zsolt, Pánczél Károly, Potápi Árpád János (Fidesz), illetve dr. Semjén Zsolt (KDNP) képviselők önálló indítványa. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről. Köszöntök mindenkit szeretettel. Rátérünk tehát erre az egyetlen napirendi pontunkra. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a határozati házszabály 58. § (1)

bekezdése szerint - idézem - „a képviselő által benyújtott törvényjavaslat abban az esetben kerül az Országgyűlés tárgysorozatára, ha azt a házelnök által kijelölt állandó bizottság támogatja”. Most tisztelettel megkérem Pánczél Károly elnök urat, hogy az előterjesztők nevében néhány mondatban foglalja össze a határozati javaslat lényegét.

Pánczél Károly szóbeli kiegészítése

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nagyon röviden. A határozati javaslat indoklásában szerepel, hogy 2014 decemberében a KMKF ülésén merült fel az az igény, hogy az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően november-decemberi időszakban, amikor, bizony, az elszakított országrészekben több helyen tartanak szórványnapi megemlékezéseket, legyen ennek egy napja, egy Országgyűlés által elfogadott napja. Ugyanakkor azt is el kell mondanom, hogy ez nem 2014-es kezdeményezés, hiszen 2012-ben a MÁÉRT szórvány szakbizottságán már felmerült a szórvány napja iránt egy kezdeményezés. Úgyhogy éppen ideje, hogy valóban ezzel foglalkozzunk.

A szórvánnyal kapcsolatban szeretném elmondani, hogy mint a magyar nemzet „széle” - idézőjelben - a szórvány magyarság van a legveszélyeztetettebb helyzetben a megmaradás tekintetében. Azt is tudnunk kell, hogy ez nem kevés embert érint, hiszen az elcsatolt, elszakított országrészek magyarságának legalább a fele szórványban él. Sajnos már kevés a tömb, a Csallóköz, Kárpátalján a tiszaháti falvak, vagy maga a Székelyföld, illetve a Délvidék Szabadka környéki része tekinthető tömbnek, az összes többi szórvány lakta terület. Éppen a hétvégén a Drávaszögben jártam egy értékmentő konferencián, ahol sajnos azt állapíthattuk meg, hogy például Horvátország összmagyarsága lélekszámuk miatt, az a tizenegy-néhányezer fő egészében szórványnak tekinthető, még akkor is, ha vannak olyan települések, ahol 70-80 vagy akár 90 százaléka a helyben élőknek magyar. Tehát a szórvány igencsak fontos a magyar nemzet megmaradása érdekében, hiszen ha a szórvány elvész, elpusztul, utána már a tömbmagyarság, illetve az anyaország következik.

A szórvánnyal kapcsolatban a legnagyobb probléma, hogy igen nehéz a hozzáférés az oktatás-nevelés rendszeréhez, az anyanyelvhez, a kultúra megőrzéséhez. Például az anyanyelv és a hagyományok gyakorlásában legtöbb helyen helyben működő és szerencsére még jól működő civil szervezetek vagy egyesületek viszik ezt a feladatot.

A szórvány napjának időpontja november 15-e. Azt gondolom, hogy mindenképpen méltó Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, mint történelmi személyiség, akinek az életéhez hozzákapsoljuk ezt a napot. November 15-én született Marosillyén. Egyrészt ma már Marosillye is, mint Hunyad megyei település egy szórványtelepülés, ugyanakkor az, hogy Erdélyt a történelemben nem úgy emlegetjük, mint egy töröknek adót fizető vazallus állam, hanem amely felkerült a 30 éves háború során valóban Európa térképére, az többek között Bethlen Gábor fejedelemnek is köszönhető. Tehát mint személyiség mindenféleképpen méltó arra, hogy a szórvány napjával ezt összekössük. Ezzel a határozati javaslat lényegét tulajdonképpen elmondtam. Tehát a szórvány napja november 15-e, amely során intézményeket, civil szervezeteket, egyesületeket kérünk fel arra, hogy erről méltóképpen megemlékezzenek. Legjobb tudomásom szerint a magyar közmédia erre a napra egy külön tematikus nappal készül.

Kérem a bizottságot, hogy a szórvány napjáról szóló határozati javaslatot, annak tárgysorozatba vételét támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen.

Szávay István hozzászólása, kérdései

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! A képviselőkön a sor. Akinek kérdése van, kérem, jelezze! Először kérdéskört tegyünk, azután pedig a hozzászólásokat tehetjük meg. Tessék parancsolni! *(Senki sem jelentkezik.)*

Kérdésünk nincs. Akkor a hozzászólások következnek. Parancsoljon! Szávay István képviselő úr.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen, alelnök úr, illetve elnök úr. Nehezen tudom szétválasztani, ha megengedi, van kérdésem is és hozzászólásom is, mert a kettő kapcsolódik. Köszönöm a szót és köszöntöm az elnök urat, mint előterjesztőt.

Nehéz első lépésben erre mit mondani, de megpróbálom összefoglalni a konstruktív véleményemet. Köszönöm szépen az elnök úrnak, amit elmondott, illetve azt, hogy amit múlt héten vállaltunk, ez ügyben próbált jó szándékkal eljárni. Sajnálom, hogy nem sikerült, bár magát az indoklást nehezen tudom elfogadni, és ez nem az elnök úrnak szól, hanem annak, aki ezt mondta. Több mint egy hónap van még november 15-ig. Önök az elmúlt években körülbelül egy hét alatt tudtak alkotmányt módosítani, úgyhogy szerintem egy ilyen országgyűlési határozati javaslatot is el lehet fogadni egy hónapon belül, ha erre valójában szándék lenne.

A baj az, elnök úr, hogy nincs szándék. Ezt látjuk most is és láttuk az elmúlt években is. Nagyon sokat beszélgettünk az utóbbi években a különböző elénk kerülő országgyűlési határozati javaslatok kapcsán arról, hogy a Fidesznek milyen a politikája és mi a valós célja ezekkel a javaslatokkal. Sajnos sokszor láttuk, hogy a felszínen lévő jó szándék mögött azért alapvetően mindig a pártpolitikai szempontok villannak ki, illetve hogy továbbra is folytatják azt a gyakorlatot, hogy pártpolitikát csinálnak, pártpolitikává züllesztik a magyar nemzetpolitikát. Az elmúlt években futószalagon kerültek a bizottság elé azok a különböző, sokszor egyébként egymásnak is ellentmondó, vagy egymást kiegészítő országgyűlési határozati javaslatok, amelyeket mind egy-egy vagy néhány kormánypárti képviselő terjesztett be anélkül, hogy erről bárkivel is egyeztetett volna. Az hagyján, hogy önök nem tartják fontosnak, hogy ilyen nemzeti ügyekben valamiféle politikai konszenzust tudjanak teremteni, mondjuk, az ellenzékkel, a magyar parlament pártjaival, de ami ennél nagyobb probléma, hogy rendre azzal találkoztunk, hogy önök még az érintettek véleményére sem kíváncsiak. Legjobb tudomásom szerint egyetlen egy szórványmagyarságot képviselő párttal, szervezettel, egyesülettel ezt a szöveget nem egyeztetették. Ez lenne az első kérdésem, elnök úr. Kérem, hogy cáfolja meg esetleg, ha rosszul tudom. De viszonylag erős a véleményem és az információm azzal kapcsolatban, hogy senki ezt a javaslatot az érintettek közül nem látta. Az elviéken nem is rugóznék sokkal többet, mert kár. Sajnálom, hogy ilyen helyzetbe hoznak minket folyamatosan, de néha inkább saját magukat is egyébként.

Ami a konkrét szöveget illeti, és ami ezzel kapcsolatban felmerül, engedje meg, hogy most hátulról kezdjem, az indoklással. Egyetértünk-e azzal, hogy legyen egy ilyen nap? Természetesen igen, ezt kifejeztük a múlt alkalommal is. Nagyon jó az ötlet maga, a dátum, amit az elnök úr is kiemelt, illetve ennek az indoklása, hogy miért november 15-höz kössük, azt hiszem, ez is támogatható. Azonban az indoklással kapcsolatban - ami nyilván nem lesz része a javaslatnak, de mint illetékes bizottság hadd beszéljünk erről is néhány mondatot - nem teljesen világos, hogy most a szórványról beszélünk, vagy a diaszpóráról is. A kettő nem ugyanaz, más terminológiát is használunk, mások is ezek a közösségek. Ehhez képest az indoklásban arról is olvashatunk, hogy a családi otthonaikból kilépve az asszimiláló környezetbe lépnek át akár Magyarországgal szomszédos, akár távolabbi országokban is. Akkor most a Kárpát-medencén kívül élő közösségekre is kívánunk emlékezni, ezeket is kívánjuk ünnepelni? Ez lenne a második kérdésem, elnök úr.

Az pedig csak egy apró kötődés a részemről, bár sajnos egy szomorú ténymegállapítás, hogy még az sem igaz, ami az indoklásban szerepel. Az olvasható benne ugyanis, hogy a mindennapi életben a szórványban élő magyarok sok esetben

csak akkor és addig lehetnek magyar környezetben, amíg családi körben vannak. Éppen a szórványban legjellemzőbb a vegyes házasság, ahol sokszor a magyarok még családi körben sem lehetnek magyar környezetben.

Ami még az elvi kérdéseket illeti, felmerül ezzel kapcsolatban - és szeretném, ha az elnök úr ez ügyben valamit mondana - a gyöngyhalász stratégia, amit Szász Jenő elnök úr, a kiváló Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke felvetett nemrégiben. Ez mereven szemben áll azzal, ami ennek a határozati javaslatnak a szellemiségéből következik. Az, ugye, gyakorlatilag a szórvány kiürítését célozza, még ha az indoklásban vannak is elfogadható vagy mérlegelhető érvek. Ezt a magunk részéről nem tudjuk támogatni. Jó lenne tudni, hogy a kormány, illetve ön bizottsági elnökként vagy előterjesztőként erről a dologról mit gondol. Bízom benne, hogy mereven ellentétes a véleménye azzal, amit Szász elnök úr ez ügyben képvisel.

Van egy másik probléma a szórvánnyal, elnök úr. Erre ki fogok térni részletesebben, amikor a Bethlen Gábor Alapról szóló beszámolót tárgyalni fogjuk. Nagyon szép és nemes, hogy a szórványról meg akarunk emlékezni és a szórványt a kormány támogatni szeretné, csak ennek némileg ellentmond az, hogy az elmúlt 4-5 évben a kormány, illetve a Bethlen Gábor Alap pályázati gyakorlatában a szórványközösségek egy jelentős részét önök teljesen kisémmizték. Kisémmizték azért, mert a támogatások nagy részét politikai alapon osztogatták és például Erdélyben a szórványközösségekben jó részt olyan civil szervezetek dolgoztak, amelyekre ön is utalt egyébként, elnök úr, nagyon helyesen, amelyeknek a politikai bekötése az önök számára, a Fidesz számára nem volt feltétlenül megfelelő. Nem kell, hogy amit mondok, azt az elnök úr feltétlenül magára vegye személyesen, de nyilván mint előterjesztőhöz, önhöz tudok szólni és kénytelen vagyok többes számban fogalmazni. Pontos kimutatásaink vannak arról, és ezt most el is fogom mondani, hogy hogyan nyírták ki a szórványban lévő civil szervezetek pályázatait, hány, de hány jó kezdeményezés, hány civil szervezet lehetetlenült el, illetve nem támogatta ezeket a Fidesz csak azért, mert nem volt megfelelően jó politikai bekötésük. Olyan civil szervezetekről beszélek egyébként, amelyek akár Dél-Erdélyben, akár Észak-Erdélyben a szórványközösségekben sokszor egyedüliként próbálnak még valami kis magyar világot fenntartani, valami közösség-szervezést tenni, valahogy a magyar nyelvet és a magyar kultúrát ápolni. Tízeseivel-húszasával vágták el a pályázataikat csak azért, mert nem a néppárthoz köthető szervezetek voltak. Ezen érdemes lenne elgondolkodni önöknek és a támogatáspolitikai irányítóinak, amikor a szórványközösségek iránti felelősségről beszélünk.

Magát a szöveget sem tartom jónak egyébként, hogy térjünk rá. Egyrészt semmilyen koherenciát a szöveg természetesen nem mutat - sajnos mondhatom azt, hogy természetesen - a korábbi hasonló témában beterjesztett országgyűlési határozati javaslatokkal. Egyik kiváló munkatársunk kigyűjtötte most azt a 15-20 határozati javaslatot, amelyet az elmúlt öt évben elfogadott a parlament. A kulákküldözés áldozataitól kezdve a felvidéki kitelepítetteken át a Rákóczi emléknapi kigyűjtötte, hogy ezzel kapcsolatban mit mondtunk, milyen felelősséget állapít meg magának az Országgyűlés, mire hívja fel a társadalmat, egyáltalán ezeket az emléknapiakat hogy kezeli. Ceterum censeo mondom el igazából most már csak a saját magam szórakoztatására, mert az elmúlt öt évben minden egyes alkalommal kitértem rá, hogy ha már arra nem hajlandók a tisztelt kormánypárti képviselők, hogy valamiféle egyeztetést ezekkel a javaslatokkal kapcsolatban folytassanak, akkor legalább a saját korábbi vonatkozó javaslataikat nézzék meg, hogy azokkal szinkronban legyenek. A hasonló határozati javaslatok döntő többsége megfogalmazott olyan célt, örülök, hogy szóba került a közmédia, ez akár például bele is kerülhetne ebbe a javaslatba, hogy mire hívja fel a magyar kormány az oktatási intézményeket, vagy mire hívja fel a közmédia figyelmét. Vagy hogy a témával

kapcsolatban oktatási segédanyagok készüljenek, tudományos konferenciákat szervezzenek. Számos olyan lehetőség van, amivel sokkal jobbra lehetett volna tenni egyébként ezt a javaslatot, ha erre valódi szándék lett volna. Például felvetném ezzel kapcsolatban valami díjnak vagy kitüntetésnek az adományozását kifejezetten a szórványközösségekért tevők számára, amivel lehetne valami súlyt adni ennek. Tudom, hogy van Külhoni Magyarságért Díj és Kisebbségekért Díj. Esetleg érdemes lenne elgondolkodni, ha már van külön emléknapunk, hogy valamilyen módon próbáljuk meg kitüntetni, megbecsülni azokat a magánszemélyeket, civil szervezeteket, közösségeket, amelyek valamely szórvány magyar közösség érdekében valamilyen kiemelkedő munkát fejtenek ki.

Nem tudok mit kezdeni az ünneplés szóval, elnök úr. Ez lenne a következő kérdésem, hogy igazából mit is kell itt ünnepelni. Azt, hogy még vagyunk? Nagyon kérem, hogy ne az legyen a válasz, mert az nagyon suta lenne, olyan Németh Zsoltos, hogy a megmaradásunkat ünnepeljük, mint Trianonkor. Tehát nem értem a dolog koncepcióját. Az az ünnep, hogy még vagyunk, vagy az az ünnep, hogy pusztulunk és reméljük, hogy talán még nem fogunk olyan gyorsan elpusztulni a szórványban, mint eddig, vagy mi az, amit egyáltalán ünnepelni tudunk? Nem vagyok benne biztos, hogy ez a legjobb megfogalmazás.

Az utolsó dolog, ami ezzel kapcsolatban még felmerülhet - és visszautalok itt egy előző gondolatomra -, hogy érdemes lenne megfontolni, hogy a támogatáspolitikában vagy a Bethlen Gábor Alapon keresztül is valamilyen elkülönített keretben külön jelenjenek meg a szórványmagyarság programjai. Tudom, lehet azt mondani, hogy benne vannak ezek a mostani pályázatokban, meg elvileg onnan is jut a szórványmagyarságra. Szerintem egyébként nem elég. Ha külön napot akarunk ennek az ügynek szentelni és külön kiemelt figyelmet fordítani rá, elgondolkodnék azon - akár csak jelzés értékkel, összeszámolva, hogy a korábbi években a támogatáspolitikából, a Bethlen Gábor Alapos forrásokból mekkora arányú összeg jutott olyan szervezeteknek, olyan céloknak, amelyek a szórványhoz kapcsolódnak -, hogy arra akár egy külön lehatárolt alapot elkülönítsünk. Az ezzel kapcsolatos ügyintézését vagy ennek a meghirdetését, vagy bármilyen módon ezt a pályázatot is esetleg lehetne kötni ehhez az emléknaphoz.

Ezek a kételyek merültek fel bennem, ezeknek egy része, feltételezem, nem volt az ön számára újdonság, illetve azok a kérdések vannak, amelyeket feltettem, kérem, hogy szíveskedjen az elnök úr válaszolni. Azt viszont jelzem, hogy ezzel együtt is a felsoroltak miatt nem tudjuk ezt a határozati javaslatot támogatni. Nagyon sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de a legtöbb, amit most tudunk csinálni a képviselőtársammal, az, hogy tartózkodni fogunk és lássuk meg, hogy mi lesz a további sorsa ennek a javaslatnak, vagy adott esetben a megtett módosítóinknak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Szávay István képviselő úrnak. Van-e további kérdés, hozzászólás a képviselőtársaim részéről? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor Pánczél Károly elnök urat, mint előterjesztőt illeti a szó. Tessék parancsolni!

Pánczél Károly válasza

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz) előterjesztő: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Úr! Az egyeztetéssel kapcsolatban, hogy a szórvány napjáról szóló határozati javaslat szövege lett-e egyeztetve a határon túli magyar szervezetekkel, vagy éppen az érintettekkel, azt gondolom, az pont elegendő egyeztetés, hogy a legfontosabb kulcselemek tőlük érkeztek és merültek fel. Tehát még egyszer mondom: a MÁÉRT szórvány szakbizottságában kérték már ezt 2012-ben és a KMKF-en, ahol ott volt az elszakított országrészek politikai képviselője és egyébként a MÁÉRT-en

civil szerveződések is. Ezt a három fontos dolgot kérték, hogy legyen szórvány napja, arra a javasolt időpont Bethlen Gábor születésének a napja, november 15-e. A határozati javaslat ezt tartalmazza.

Szórvány vagy diaszpóra? Azt gondolom, annak ellenére, hogy némi kételkedésre ad okot maga az indoklás, a határozati javaslat céliránya kifejezetten a szórvány, nem pedig Nyugat-Európa, Dél-Amerika, távoli világrészek diaszpóra magyarsága. Ők is nagyon fontosak, de ez most nem róluk szól, ez az elszakított országrészek szórványmagyarságáról szól.

A gyöngyhalász stratégiáról minden bizonnyal órákat lehetne beszélni és vitatkozni. Szerintem kellene is, pontosan ez a probléma ezzel, hogy értelmes vita nincs ebben az ügyben. Szász Jenőnek, illetve a Nemzetstratégiai Kutatóintézetnek volt egy ilyen stratégiai javaslata, ami, azt gondolom, tudjuk, hogy miről szól. Olyan szórványterületekről, ahol már abszolút hozzáférhetetlen a helyi oktatás és nevelés, annak a magyar nyelven való elérése, de valamilyen módon talán azoknak a gyerekeknek is biztosítani kell az oktatást. Erre született ez a javaslat, hogy azokat, akik ezt igénylik, a tehetségeket Csángóföldről vagy a moldvai csángóktól, vagy a gyimesi csángóktól be kellene hozni képzésre Székelyföldre a tömbmagyarsághoz abban a reményben, hogy talán visszatérnek a szülőföldjükre. Ebben a kockázat persze megvan és ezért is bírálták, de a legtöbb bírálat azért érte ezt a gyöngyhalász programot, mert maga Szász Jenő tette. Tehát éppen az a baj ezzel, hogy az értelmes vita hiányzik, hiszen mondjuk hajdani politikai ellenfelei, az RMDSZ vezetői is zsigerből támadták ezt a felvetést, majd nem sokkal később úgy nyilatkoztak, hogy hát igen, vannak olyan települések és olyan kiüresedő és megszűnt intézmények, ahonnan bizony szórványból be kell hozni tömbbe a gyerekeket és bizony vannak olyan intézmények, amelyeknek a fenntartása a jövőben nem tud működni. Tehát hadd ne foglaljak állást a tekintetben, hogy ez egyértelműen jó vagy rossz stratégia, én inkább azt mondanám, hogy egy értelmes vitának volna erről helye a közeljövőben.

A képviselő úr bírálta a Bethlen Gábor Alapkezelő működését, amit szórványügyben tesz. Azt gondolom, hogy persze örülnénk neki, ha nem 16 milliárdból kellene, csúnya szóval, nemzetpolitikát csinálnia a Bethlen Gábor Alapnak, hanem jóval többől, de azért a szórványközösségek, a szórványkollégiumok, a szórványcentrumok vagy az iskolabusz program, amivel el lehet jutni ezekbe az említett centrumokba, kollégiumokba, azért támogatást kapnak.

Mindenképpen nagyon jó ötletnek tartom, amit mondott a képviselő úr, hogy legyen valami kézzel fogható dolog is a szórvány napja mellett. Ez lehet például egy kitüntetés, vagy bármilyen olyan jelképes dolog, amit át lehet adni olyan személyeknek, közösségeknek, akik valóban a szórványközösségekért és azok megmentéséért sokat tesznek. Ez mindenképpen egy hasznos javaslat. Mint ahogy az is, hogy a BGA-nál talán innentől kezdve legyen egy külön nevesített forrás ezekre a szórványnapi rendezvényekre.

Az ünnep vagy megemlékezés megint egy olyan kérdés, amit nem mondanék költőinek, sokat lehet róla beszélni. Semmiképpen nem ünnep, hiszen a pusztulásunkat, fogyatkozásunkat ne ünnepeljük. Megemlékezésnek sem mondanám, mert az még rosszabb, arról emlékezünk meg, ami már régen nincs. Egyik kifejezés sem jó tehát, keressük majd a helyes kifejezést, metódust erre, hogy méltó keretek között mit is tegyünk ezen a napon. Nyilvánvaló, hogy ez nem egy ünnep, hanem sokkal inkább egy figyelemfelhívás, vagy szélsőségesebb esetben mondhatom azt is, hogy segélykiáltás a szórványmagyarság részéről, de mindenképpen ezt a napot szánjuk nekik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egy rövid kör. Szávay István képviselő úr, tessék parancsolni!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen az elnök úrnak a viszonylag kielégítő válaszait.

Két dolgot szabadjon még röviden elmondani. Tökéletesen egyetértek benne, igen, hogy egy komoly szakmai vita kellene hogy kezdődjön, vagy erre lenne szükség a gyöngyhalász stratégiával, az egész szórvánnyal kapcsolatban. Abszolút egyetértek, elnök úr, akkor javasolom is, hogy az elnök úr kezdeményezzen egy illet akár a bizottság keretében, akár más módon. Az a baj ugyanis, kedves képviselőtársaim, hogy erről most beszélhetünk, hogy mit lenne jó csinálni és egyetérthetünk abban, hogy miről kellene vitatkozni, örülök neki, hogy elnök úr legalább úgy látja, hogy dolgokról vitatkozni kell. A gond az, tudják, hogy az elmúlt öt évben, írd és mond, egyetlen egy nemzetstratégiai kérdésről az égvilágon semmilyen vita nem folyt sehol. Önök semmilyen kérdésben nem voltak kíváncsiak senkinek a véleményére, sem az ellenzék, sem az érintettek, sem túlzottan a határon túliak véleményére. Számos olyan nemzetstratégiai ügy és kérdés lenne, amiről alapvető nemzeti érdekünk lenne mindnyájunknak, az egész magyarságnak, a magyar közösségeknek, hogy valamilyen kormányzati ciklusokon átívelő programok, tervezetek, stratégiák tudjanak születni. Egyetlen egy ilyen nem történt az elmúlt években. Lassan másfél éve annak, hogy a bizottsági ülésen arról beszéltünk, hogy nagyon jó lenne most már megvitatni, mit csináljunk a nevelési-oktatási támogatásokkal. Mi másfél éve várjuk, hogy valaki valamilyen megbeszélésre meghívjon bennünket, vagy valamiről megkérdezze a véleményünket vagy másokét, de nem rólunk szól a dolog, szeretném hangsúlyozni, hanem egyáltalán arról, hogy hajlandóak önök szakítani azzal a szemlélettel, hogy mindent erőből és mindent csak a párt által diktált módon és saját belső igazságból akarnak megoldani vagy hajlandóak adott esetben más szempontokat is figyelembe venni és olyan tervezeteket és stratégiákat készíteni, amelyek nem néhány évben, hanem évtizedekben gondolkodva tudnak valamit felmutatni.

A nemzetstratégia dokumentumai, nem tudom, mi annak az anyagnak a címe, amit Répás államtitkár asszonyék csináltak annak idején. Ez lehetett volna ilyen, de nem volt az egyébként, ezzel kapcsolatban két nappal korábban az info@vonagabor.hu címre kaptunk egy felkérést, hogy ezt az anyagot nézzük meg és a Jobbik véleményét várják ezzel kapcsolatban. Tehát ez halálosan komolytalan volt ebben a formában, ezt, gondolom, különösebben nem kell ragoznom, mielőtt ez felmerülne. Úgyhogy biztatnám az elnök urat arra, hogy ezeket a kérdéseket vegyük elő, találjuk meg ennek a fórumát, hogy hol lehet ezekről tényleg vitatkozni. A Magyar Állandó Értekezlet és a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma ebben a formában, ahogy önök működtetik, erre teljesen és tökéletesen alkalmatlan. Propagandadélutánokon meghallgatjuk az államtitkárokat, és mindegyik elmondja, hogy mennyi minden jót tettek a határon túli magyarságért az elmúlt években és esetleg a végén lehet két mondatban hozzászólni. Tehát ezek régen nem a vitáról és párbeszédéről szólnak. A szakbizottságok már lehetnek olyanok, esetleg abba az irányba elmehetünk, de végig lehet gondolni, elnök úr, azokat az ügyeket, akár a szórványmagyarság kérdését, akár az oktatási-nevelési támogatásokat, ezek olyan ügyek, amelyekben alapvetően mindenki egyetért, hogy vitatkozni kell róluk, és hogy valamit változtatni kell rajtuk. Legyen ez a kettő így indulásnak, amivel tudunk valamit kezdeni. Szívesen veszem, ha valami párbeszéd elkezdődik szórványmagyarság ügyben. Azt pedig most már kifejezetten várjuk, hogy a nevelési-oktatási támogatások mindenki által közismerten rossz rendszerével kapcsolatban valamiféle párbeszéd vagy egyeztetés kezdődjön. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem, hogy van-e még esetleg hozzászólás. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Szavazhatunk.

Határozathozatal

Tisztelettel kérdezem tehát, hogy ki támogatja, hogy a határozati javaslat az Országgyűlés tárgysorozatára kerüljön. Kérem, hogy most szavazzunk róla! *(Szavazás.)* Hat igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Két tartózkodás. Megállapítom, hogy a bizottság 6 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett támogatta a határozati javaslat tárgysorozatba vételét.

Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságunk következő ülése előreláthatólag október 13-án, kedden lesz, amikor a tervek szerint sort kerítünk a zárszámadás részletes vitájára vitához kapcsolódó bizottságként és a most tárgysorozatba vett határozati javaslat részletes vitájára kijelölt bizottságként is.

Az ülés berekesztése

Megköszönöm mindenkinek a részvételt, és további jó munkát kívánok, a bizottsági ülést lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 36 perc)

Szászfalvi László
a bizottság alelnöke

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva